

Beszámoló

**Pápa Város Önkormányzatának
Egészségügyi Alapellátási Intézete
2022. évi tevékenységéről**

Tisztelt Képviselőtestület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX törvény 13. § (1) bekezdés 4. pontja alapján a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen az egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatás.

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. CXXIII. törvény 5. § (1) bekezdése meghatározza a települési önkormányzatok egészségügyi alapellátással kapcsolatos feladatát, mely szerint gondoskodik:

- a) a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó háziiorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

Jelen beszámoló Pápa városban működő egészségügyi alapellátások vonatkozásában, a 2022. évben történekről, az elvégzett feladatokról nyújt tájékoztatást.

1. A feladatok ellátásának szervezése

Az alapellátás az egészségügyi ellátórendszer első védelmi vonala, fontos építőeleme, mely biztosítja, hogy a beteg lakóhelyén, illetve annak közelében választása alapján igénybe vehető, hosszútávú, személyes kapcsolaton alapuló, folyamatos egészségügyi ellátásban részesüljön, nemétől, korától, egészségügyi állapotától függetlenül.

Pápa Város Önkormányzata egészségügyi alapellátási feladatait Pápa Város Önkormányzatának Egészségügyi Alapellátási Intézete (a továbbiakban: Intézet) működteti, koordinálja. A költségvetési intézmény felügyeleti szerve Pápa Város Önkormányzatának Képviselőtestülete (a továbbiakban: Képviselőtestület).

Az Intézet tisztán egészségügyi profilú, részben önállóan gazdálkodó költségvetési szerv, meghatározott pénzügyi-gazdasági feladatait Pápa Város Önkormányzatának Egyesített Szociális Intézménye látja el. Az Intézet Pápa város közigazgatási területén jelenleg 21 telephelyen látja/láttatja el a feladatokat.

Pápa Város Önkormányzata Képviselőtestületének 22/2012.(X.25.) önkormányzati rendelete határozza meg Pápa város egészségügyi alapellátási körzeteit, mely 2022 évi módosítás szerint

- 12 felnőtt háziiorvosi,
- 6 házi gyermekorvosi,
- 6 fogorvosi,
- 10 területi védőnői,
- 6 iskolavédőnői,
- 6 iskolaorvosi

körzetet alakított ki.

Emellett a Pápa, Anna tér 11. szám alatt felnőtt ügyelet, az Anna tér 10. szám alatt - meghatározott időben - gyermekorvosi ügyelet működik.

2. Háziiorvosi ellátás

A háziorvos személyes és folyamatos orvosi ellátást nyújt a hozzá bejelentkezett, és általa fogadott lakosok számára az egészségi állapotuk megőrzése, betegség megelőzése, gyógyítása és egészségfejlesztés céljából. A háziorvosi ellátás naponta, meghatározott rendelési időben, az orvosi rendelőben, indokolt esetben a beteg otthonában történik.

Felnőtt háziorvosi ellátás

A város területén 12 felnőtt háziorvosi körzet működik, valamennyi területi ellátási kötelezettséggel.

A 12 körzetből 4 tartósan betöltetlen (I. számú felnőtt háziorvosi körzet Pápa, Vízmű u. 1., II. számú felnőtt háziorvosi körzet Pápa, Béke tér 2., VIII. számú felnőtt háziorvosi körzet Pápa, Aradi u. 33., XI. számú felnőtt háziorvosi körzet Pápa, Bástyá u. 11/A). A 3 nyugdíjba vonult illetve 1, a feladat-ellátási szerződését felmondó háziorvos nem tudta értékesíteni a praxisát.

A praxisok betöltésére folyamatosan törekszünk, most már a lakhatási támogatással együtt hirdetünk. Az elmúlt 2 évben egy érdeklődő volt a praxisokra, aki családi okok miatt mégsem pályázott. Egyetlen pozitívum, hogy a Pápa Egészségügyi Alapellátásáért Ösztönző Rendszer keretében létrehozott Rezidensek ösztöndíj támogatása pályázatra 1 fiatal rezidens jelentkezett, akivel az önkormányzat megállapodást kötött.

A felnőtt háziorvosi körzetek - három kivétellel - önkormányzati tulajdonú rendelőben működnek.

A Béke téri orvosi rendelőt - mely két (ebből egy betöltetlen) háziorvosi körzet telephelye - hosszú ideje a MÁV Zrt.-től béreltük. A gáz és az áram árának drasztikus emelkedése miatt bevezetésre került intézkedések miatt a szerződést a felek 2022. november 30. napjával közös megegyezéssel megszüntették, így ezen épület bérleti díját (kb. 114.000 Ft/hó) a megemelkedett rezsiköltségekre lehet fordítani.

A XI. számú felnőtt háziorvosi körzet jelenleg a Bástyá u. 11/A szám alatti Szent Kinga Gyógyintézet épületében működik, mely szintén nem önkormányzati tulajdon. A körzet átvételekor sikerült egy igen kedvezményes megállapodást kötni a tulajdonossal. A körzetben jelenleg helyettesítéssel dolgozó dr. Szűcs Ildikó szeptembertől 8 órában, teljes munkaidőben, egészségügyi szolgálati jogviszonyban látja el a feladatot. Szakvizsgája megszerzését követően tervezi, hogy erre a körzetre megpályázza a praxisjogot. Az Intézet részéről mindenképpen támogatom, mivel páciensközpontúan látja el a körzet betegeit, és a 2021 szeptemberétől betöltetlen körzetnek lehetne újra „saját” orvosa.

A minimumfeltételek szempontjából nem megfelelő kialakítású a Fő u. 19. szám alatti orvosi rendelő. A két körzetet magában foglaló, társasház részét képző ingatlanrész teljes akadálymentesítése műszakilag nem megoldható. Egy rendelőhelyiség van, nincs konzultációs szoba, kicsi a betegváró és a raktár alapterülete. A társasháznak 93.600 Ft közös költséget fizetünk évente.

Rossz adottságokkal rendelkezik a Jókai u. 5-9. szám alatti - a rendelőintézetben található - háziorvosi rendelő. A tényleges rendelőhelyiség 20 m², mely nagyon kicsi amiatt, hogy két, nagy kártyaszámmal működő körzet működik benne. A dokumentumok egy részének tárolására a rendelőintézeti folyosóról nyíló volt kartonozó szolgál. A váróhelyiség közös a fogászati körzetekével, együtt várakoznak a beteg és a hagyományos értelemben nem beteg, fogászati és iskolafogászati ellátásra várók.

3. Házi gyermekorvosi ellátás

A városban 6 házi gyermekorvosi körzetből 2 tartósan betöltetlen. A város gyermeklakosságát így 4 fő vállalkozó gyermekorvos látja el.

Az 5. számú házi gyermekorvosi körzet helyettesítését dr. Vaitsuk Mária, a 4. számú házi gyermekorvosi körzet helyettesítését dr. Schweighoffer Zita végzi. Mindkét gyermekorvos saját rendelőjében biztosítja az ellátást.

Mivel vidéken nincs gyermekorvos, vegyes körzetek működnek, ezért sok környékbeli szülő pápai gyermekorvosnak adta le gyermeke/i kártyáját.

A házi gyermekorvosi körzetek önkormányzati tulajdonú rendelőkhöz, 5 telephelyen működnek.

A gyermekorvosok az iskolaegészségügyi ellátásban is részt vesznek, a városi óvodák és általános iskolák tekintetében.

A betöltetlen körzeteket folyamatosan hirdeti az Intézet. A meghirdetett pályázatokra - a letelepedési pályázat és az elnyerhető komoly pénzösszeg ellenére - érdeklődés a praxisok betöltésével kapcsolatban nem volt.

A nyári szabadságolási időszakban, a járványhelyzet idején, valamint az egészségügyi dolgozók megbetegedése esetén a betegellátás - a gyermekorvosok és az asszisztensek példaértékű összefogásával - zökkenőmentesen történik.

4. Ügyeleti ellátás

2006 őszétől működik a központi ügyelet az Anna tér 11. szám alatt. Az épületben kapott helyet a Pápakörnyéki Önkormányzatok Feladatellátó Intézménye által működtetett vidéki ügyelet is. Külön megállapodás alapján házi gyermekorvosi ügyelet működik az Anna tér 10. szám alatti házi gyermekorvosi rendelőben.

A gyermekorvosi ügyelet hétköznap 17.00-20.00 óráig tart, hétvégén és munkaszüneti napon önálló gyermekorvosi ügyelet nincs, a felnőtt ügyelet keretében történik a gyermekek ellátása. A fennmaradó időben - megállapodás alapján - a Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő gyermekosztálya látja el a kis betegeket. A gyermekorvosi ügyeletet a - feladat-ellátási szerződéssel rendelkező - 4 házi gyermekorvos biztosítja.

Az asszisztensi feladatokat jelenleg 2 fő részállású - ebből 1 nyugdíjas - egészségügyi szakdolgozó biztosítja, a kevés óraszám és a délutáni időpont miatt eddig nem sikerült a harmadik álláshelyet betölteni.

A központi ügyelet hétköznap 16.00-08.00 óráig, hétvégén és munkaszüneti napon 24 órában működik. Az ügyeleti ellátásban 8 fő háziorvosnak van kötelezettsége, akik különböző intenzitással vesznek részt az ellátásban. Az ügyeleti beosztás elkészítése valamivel könnyebb, amióta a hétvégi és ünnepnapokon külsős céggel illetve egyéb szolgáltatóval biztosítjuk az ellátást.

Az ápolói feladatokat szolgálati jogviszonyban látja el 5 fő dolgozó, közülük hárman nyugdíjasok.

A gépkocsivezetők száma és személye változatlan, 3 fő teljes munkaidőben, 1 pedig 6 órában foglalkoztatott. Az ügyeleti ellátást egy OPEL MOKKA típusú, 2014-ben vásárolt személygépkocsi segíti.

A városban jelenleg 8 felnőtt és 4 házi gyermekorvos dolgozik feladat-ellátási szerződéssel és ügyeletben való részvételi kötelezettséggel. A felnőtt háziorvosok közül ketten nyugdíjasok, hárman pedig nyugdíjasok lesznek 1-2 éven belül.

Ameddig az állam, pontosabban az Országos Mentőszolgálat át nem veszi a működtetést, az ügyelet humán erőforrás problémájának egyetlen megoldását az jelenti, hogy 2023. évben is külső céggel, személyekkel biztosítjuk a feladat ellátását. A „külsősök” jellemzően hétvégén, ünnepnapokon dolgoznak.

Az ügyeleti ellátást a lakosság nagy része továbbra is a rendelési idő meghosszabbításának tekinti, vagyis a nem ügyeleti ellátásba tartozó esetek miatt is az ügyeletet keresik fel. Az új típusú koronavírus okozta járvány kapcsán kiderült, hogy valóban az általunk sokszor jelzett indokolatlan igénybevétel okozta a magas betegforgalmat. Ebben az időszakban jelentősen esett a betegforgalmi szám, tehát jellemzően a ténylegesen ellátásra szorulóknak vették igénybe az ellátást.

Ügyeleti forgalmi statisztika

gyermekorvosi ügyelet	2016.11.01- 2017.10.31.	2017.11.01- 2018.10.31	2018.11.01- 2019.10.31.	2019.11.01.- 2020.10.31	2020.11.01- 2021.10.31	2021.11.01- 2022.10.31
ambulancián megjelent fő	7658	8966	7561	1711	847	1633
ambulancián megjelent eset	8991	10830	9061	1859	915	1737

központi ügyelet	2016.11.01- 2017.10.31.	2017.11.01- 2018.10.31	2018.11.01- 2019.10.31.	2019.11.01.- 2020.10.31	2020.11.01- 2021.10.31	2021.11.01- 2022.10.31
ambulancián megjelent fő	5513	5862	5900	3511	2720	3683
ambulancián megjelent eset	6117	6498	6537	3771	2988	4016
házhöz hívás fő	1232	1032	929	353	231	320
házhöz hívás eset	1424	1134	1033	402	235	334
mentőszállítás igénybevétele	109	125	98	45	29	67

központi ügyelet igénybevétele korosztály szerint 2021. november-2022. október							
0-10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60	60-70	70-
609	260	474	476	590	464	480	663

5. Fogorvosi alapellátás

A fogorvosi alapellátás feladata a fog- és szájbetegség gyógyító-megelőző alapellátása. A fogorvosi szolgáltatások területi ellátási kötelezettséggel, vegyes szolgálat keretében működnek Pápán. A fogászati ellátás beutaló nélkül vehető igénybe. Az egészségbiztosítás keretében egyes ellátások életkortól függetlenül térítésmentesen járnak, és vannak ellátások, melynek támogatása a biztosított életkorához igazodik. A teljes körű fogászati alapellátás 18 éves korig térítésmentes.

A városban 6 területi ellátási kötelezettséggel rendelkező fogorvosi körzet működik. Külön iskolafogászati körzetek nincsenek, a fogorvosi körzetekhez tartozó köznevelési intézményekbe járó gyermekek iskolafogászati szűrése folyamatos.

Az év elején 3 betöltetlen fogorvosi körzet volt, a betöltetlen körzetek mindegyikére érkezett pályázat. Két pályázó - a Dentál Centrum és dr. Glied-Berke Barbara egyéni vállalkozó - eddig is helyettesített, ők továbbra is a saját rendelőjükben, saját eszközeikkel látják el a betegeket. Egy új fogorvos a szakrendelő területén lévő, megüresedett fogorvosi rendelőben látja el a feladatát. A beszerzett eszközök közel 11 millió forintba kerültek.

2022. év végére minden fogorvosi körzet betöltötté vált.

6. Védőnői szolgálat

A védőnő személyes és közösségi ellátást nyújt az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése, korai felismerése, valamint egészségfejlesztés céljából a várandós anyák, a 19. életévüket be nem töltött személyek, valamint a családtervezés időszakában lévők számára.

Területi védőnői ellátás: A városban 10 védőnői körzet működik, minden körzet betöltött. A területi védőnő feladata:

- a várandós anyák gondozása, tanácsadás kismamáknak,
- kisgyermek gondozása a születéstől az általános iskolai tanulmányok megkezdéséig (óvodákban szűrővizsgálatok végzése, életkorhoz kötött védőoltások szervezése, lebonyolítása, jelentések készítése).

A védőnők feladataikat önállóan végzik, de együttműködnek a házi gyermekorvosokkal, iskolaorvosokkal, szülész-nőgyógyászokkal és a család- és gyermekjóléti szolgálattal.

A területi védőnők tavasszal és ősszel szülésre felkészítő tanfolyamot szerveznek a városban.

Iskolavédőnői ellátás: Az iskolavédőnők a 6-18 éves, valamint a 18 év feletti, középfokú nappali rendszerű iskolai oktatásban tanulók iskola-egészségügyi ellátásában vesznek részt. Közreműködnek az iskolai egészségfejlesztési programokban, ellátják a tanulók védőnői szűrővizsgálatát, szervezik az iskolaorvosi vizsgálatokat, iskolai kampányoltásokat, szükség esetén kapcsolatot tartanak a szülőkkel.

Az iskolavédőnők saját munkatervük illetve az ellátott iskolák igényeit és az intézménybe járók életkorát figyelembe véve egészségfejlesztő foglalkozásokat, vetélkedőket, egészségnapokat tartanak és részt vesznek az iskolánapi rendezvényeken.

A városban 6 iskolavédőnői körzet működik, ebből 5 teljes állású, 1 körzet a létszám alapján 20 órára finanszírozott a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (a továbbiakban: NEAK) által. A részállású körzet helyettesítéssel működik, két iskolavédőnő látja el a feladatot.

Egy területi védőnő és két iskolavédőnő GYES-en van, az ő körzeteiket is helyettesíteni kell.

Iskolaegészségügyi (orvosi) szolgálat: Az iskolaorvosi ellátás körébe tartozik a gyermekek, tanulók teljes fizikális szűrővizsgálata, szakmai/alkalmassági vizsgálata, egészségfejlesztése, gyógytestneveléssel, sporttal kapcsolatos iskolaegészségügyi feladatok elvégzése, egészségnevelés, elsősegélynyújtás, kampányoltások végzése. Az iskolaorvosi ellátás az iskolaorvos és iskolavédőnő együttes szolgáltatásából áll, mely a fogorvos és asszisztense közreműködésével történik.

A városban 2022 októberétől 6 iskolaorvosi körzet működik. 5 körzet részállású orvossal - a házi gyermekorvosok és dr. Pekárdi Kálmán közreműködésével - heti pár órában működik. 2021 szeptemberétől dr. Egyházi Violetta teljes munkaidőben, egészségügyi szolgálati jogviszonyban látja el az iskolaorvosi feladatokat. 2022 októberétől a Pápai Református Kollégium Gimnáziuma, Művészeti Szakgimnáziuma és Diákotthona kivételével az összes középiskolában ő dolgozik.

7. Az Egészségügyi Alapellátási Intézet kapcsolatrendszere

Az Intézet együttműködik az egészségügyi szolgáltatásokat felügyelő intézményekkel és az egyéb ellenőrző hatóságokkal. Folyamatos kapcsolatban állunk a NEAK Ellátási és Koordinációs Főosztály Finanszírozási és Ártámogatási Osztályával, a Pápai Polgármesteri Hivatal Szociális és Közigazgatási Osztályával, Pápa Város Önkormányzatának Egyesített Szociális Intézményével, a Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelővel.

A Intézet 2016 novembere óta tagja az Országos Alapellátási Szövetségnek, rajtuk keresztül kapunk információt a változásokról, a tervezett átalakításokról. A szolgálati jogviszonnyal kapcsolatos kérdésekről, az intézményeket érintő problémákról is tudunk egyeztetni az ország szinte minden részén dolgozó kollégákkal.

8. Külső és belső ellenőrzések

Az Intézet szakmai munkáját folyamatosan ellenőrzi a Veszprém Megyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya. Idei évben néhány védőnői szakfelügyeleti ellenőrzés volt. Szeptember hónapban a Belügyminiszter által elrendelt országos ellenőrzés során vizsgálták az összes háziorvosi és gyermekorvosi rendelőt.

Ebben az évben - belső ellenőrzési ütemtervben - a pénzügyi kötelezettségvállalásokkal kapcsolatos szabályszerűség vizsgálata volt a feladat 2021. évre vonatkozóan.

9. Megkeresések, panaszok

2022. évben 7 esetben érkezett panaszbejelentés, 2 háziorvosi, 2 házi gyermekorvosi, 1 esetben iskolaorvosi, 1 fogorvosi és 1 ügyeleti ellátással kapcsolatban, mindegyik közvetlenül magánszemély által. A panaszbejelentések kivizsgálása megtörtént, (egy eset kivételével, ahol megállapodás történt) írásban kaptak választ az érintettek. A kivizsgálás eredményével szemben a bejelentők kifogást nem emeltek. A panaszok nagyobb része szakmailag nem volt megalapozott. Betegjogi képviselőn keresztüli megkeresés nem érkezett.

10. Az Egészségügyi Alapellátási Intézet pénzügyi helyzetéről

Az Intézet szakfeladatokra vonatkozó finanszírozása a NEAK-kal kötött szerződés alapján biztosított. Az egyéb, igazgatási feladatok ellátására az Önkormányzat a költségvetéséből biztosítja az előirányzatot, valamint a központi ügyeleti ellátás tényleges költségéhez jelentős kiegészítést ad.

A vállalkozó orvosok által ellátott praxisokban a finanszírozási szerződést közvetlenül a vállalkozó köti a NEAK-kal. A helyettesített fogorvosi, házi gyermekorvosi körzetek esetén a kapott finanszírozásból az Intézet utalja át az összeget a feladat ellátójának. A felnőtt körzetek esetében a finanszírozási összeg nem kerül teljes mértékben átutalásra, mivel az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló törvény megjelenését követően az asszisztensek béremelését a szolgálati jogviszonyban állókra lehetett csak lekérni, így a helyettesítők kérésére az Intézet vette át alkalmazásba őket. Mivel a tapasztalat az volt, hogy a helyettesítők a körzetekre kapott teljes finanszírozás átutalása esetén sem fordítottak a körzet fejlesztésére, ezért az új szerződéskötéseknél már meghatározott összeget adunk át, kvázi „fizetést”, a maradék összegből pedig a Intézet működteti a körzetet. Ez finanszírozás szempontjából kifejezetten kedvező, amikor teljes munkaidős alkalmazott orvossal dolgozunk.

Önkormányzati támogatásból és a megtakarított finanszírozásból elkezdtük az üres körzetek felszerelését. A II. körzetet teljesen "üresen" kaptuk meg, azt már az idei év elejére a minimumlista szerinti eszközökkel teljesen felszereltük.

A többi körzetben a volt házi orvosok különböző mértékben hagytak kisebb eszközöket a rendelőkben. A körzetekbe vettünk laptopokat, nyomtatót, házi orvosi programot, EKG-kat, sürgősségi táskákat, szükséges informatikai kiegészítőket, és pótoltuk a szükséges egyéb eszközöket, emellett biztosítjuk a gyógyszereket, fertőtlenítőszerket, gyógyászati anyagokat, irodaszereket.

Az Intézet 2022. évben is átvállalta a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara tagsági díjat az alkalmazott egészségügyi dolgozók esetében.

2021 januárjától az intézetnél dolgozó összes egészségügyi tevékenységet végző közalkalmazott, valamint az intézményvezető az egészségügyi bértábla alá került, mely jelentős emelést jelent a dolgozóknak. Így az egészségügyi dolgozók között régóta fennálló bérfeszültség megoldódott. 2020 novemberében a NEAK elkészítette a védőnői bértámogatás igényléséhez tartozó „Bérfejlesztési adatgyűjtő rendszer”-t (ugyanazt használják a kórházak is). A rendszerben minden hónap elején korrekciózni kell az adatokat a változások alapján. Az egészségügyi szolgálati jogviszony bevezetésével a védőnőkön kívül bértámogatásra jogosultak lettek az ügyeleti asszisztensek, a helyettesített körzetben dolgozó asszisztensek, az intézményvezető - akik szolgálati jogviszonyban dolgoznak. Ez azt jelenti, hogy a béremelést nem az Intézetnek kell állnia, hanem a különbözetet meg tudja igényelni. A nyugdíjas dolgozóknak a Jövedelem Kiegészítő Rendszeren keresztül igényeljük és számoljuk el minden hónapban a nyugdíjuknak megfelelő összeget.

A részállásban ellátott iskolaorvosi feladatért a NEAK finanszírozás már 10 éve azonos összeg, (47,8 Ft/fő) tehát alacsony bérért végzik - igaz heti 2-3 órában - a feladatot. A főállású alkalmazott iskolaorvosunk viszont orvosi bértábla alapján kapja a fizetést, ezért is választott minket 2021-ben.

Idei évben megkezdtük a régi, még pályázaton kapott védőnői laptopok cseréjét is, mely nagyobb összegű kiadást jelentett.

Az ügyelet működtetése önkormányzati kiegészítésre szorul. A finanszírozásra kapott összeg az alkalmazottak bérére, a működtetés (takarítási szolgáltatás, az üzemanyagköltség, gyógyszer és eszközpótlás, rezsiköltség, biztosítások és egyéb működési költségek) nagy részére elég. Az orvosi ügyeleti díjakra nem, az önkormányzati támogatás nélkül nem finanszírozható. 2019 év augusztusától az ügyeleti ellátásban dolgozó orvosok ügyeleti díja - külső szolgáltató igénybevétele miatt - a Képviselőtestület egyhangú támogatása mellett emelkedett. Az ügyeleti orvosi feladatok ellátását hétvégi- és ünnepnapok, esetlegesen egy-egy hétköznapi esetben 2022. évben az Emergency Service Kft. végzi. Az orvosi feladat ellátására 2021-ben két orvossal közvetlenül is szerződünk, októbertől már csak az egyikük dolgozik továbbra is velünk. (túl magas órabér igény miatt)

A NEAK finanszírozás összességében nem változott. A létszám alapján kapott finanszírozást a NEAK minden év júniusában, illetve iskolaegészségügy és védőnői területen ősszel felülvizsgálja, ennek megfelelően módosítja.

Az egészségügyi alapellátás helyzete, jövője

Minden beszámolóban leírtam a problémákat, nehézségeket. A mostani változások előszele mellett az Intézet tekintetében sötét képet látok. A beszámoló készítésekor már 2 napja benyújtották az egészségügy átalakításáról szóló törvénytervezetet. A szakmai szervezetek - köztük az OASZ is - 2-3 napot kapott arra, hogy megismerje az előterjesztést illetve a törvénytervezetet. Hasonlóan a többi szakmai szervezethez mi is leírtuk a számunkra problémás területeket, a jogszabály bevezetését a leírt formában és határidővel nem javasoljuk.

Várjuk a törvény és a részletekre választ adó végrehajtási rendelet/ek megjelenését, ezt követően tisztábban látunk. Amit előzetesen lehet tudni, hogy tervezetben szerepel az ügyeletek átadása OMSZ irányítás, működtetés alá, továbbá a védőnők kórházhoz csatolása. Jelentős szerepet vennének át a háziiorvosi körzetek kialakítása és a praxisjog kapcsán.

A háziiorvosi ellátásnál nem csak az egyre növekvő korfa, hanem a növekvő adminisztrációs terhek, az utánpótlás hiánya, a depresszió alkalmazása, az eszköztámogatás hiánya, a kismértékben növekvő, de még így is elégtelen finanszírozás, és sok esetben a kiforratlan szakmai kompetenciák is problémát okoznak. Bár az utóbbi években az alapellátás megerősítéseként folyamatosan érkezik plusz finanszírozás a rendszerbe, valami miatt mégsem vonzó a fiatalok számára. Az egészségügyi szolgálati jogviszonnyal bevezetett orvosi bérek abban az esetben vonatkoznak a háziorvosokra, fogorvosokra, ha szoros praxisközösségbe szerveződnek. Tudomásom szerint ilyen variációt nálunk nem választottak. A kollegiális praxisközösséghez történő csatlakozás esetén a bérkiegészítés 80%-át kérheti le a szolgáltató, míg aki marad a „hagyományos” rendszerben az 30%-ot tud igényelni. A vállalkozók nagyobb része a kollegiális praxisközösséghez történő csatlakozást választotta. A helyettesítéssel ellátott körzetekre ez nem vonatkozik, tehát azok nem részei a praxisközösségnek. A háziiorvosi körzetek betöltését nehezíti még, hogy nem vonzó ez a terület a fiatalok számára. Szakmailag nagyobb kihívást jelent a kórház, de egy körzet működtetésével járó problémákat, nehézségeket sem szívesen vállalják, a most bizonytalanra váló helyzetben pedig lehet még kevesebb orvos vállalkozik erre a szerepre. Egyre több az idős orvos, a betöltetlen körzet, országosan is. A praxisok eladására szinte nincs esélye az orvosnak, így úgy adják vissza a körzetet, hogy nem sikerült átadni a praxist másnak. A városban lévő 2 betöltetlen gyermekorvosi praxis ellátása a két helyettesítést végző doktornő szerint működik, beálltak már egy elfogadott rendszerre. A felnőtt körzetek ellátása viszont nehezebb. Jelenleg 4 betöltetlen körzet van, egyik még betöltött körzetben 75 éves orvos dolgozik. Az I. számú felnőtt háziiorvosi körzet helyettesítését most dr. Horváth Ilona látja el, aki kérésünkre pont a nyári időszakban átvette a körzetet, ami egyébként a városban a legnagyobb létszámú kör. A II. számú felnőtt háziiorvosi körzetben 2021. július 1-től egy ajkai háziorvos helyettesít. A körzetbe egy teljes munkaidős körzeti nővért is fel kellett vennünk. A körzetet a Béke térről az Anna tér 11. sz. alá kellett költöztetnünk, mivel a helyettesítő orvos és dr. Horváth Ilona rendelési ideje több napon is ütközött. Azóta ez a körzet a központi ügyelet épületében működik.

A VIII. számú felnőtt háziiorvosi körzetet augusztus végéig egy teljes éven át dr. Molnár Dániel látta el, most dr. Bendes Zsuzsanna vállalta át határozatlan időre. A XI. számú felnőtt háziiorvosi körzet ellátását - dr. Gergely Sándor nyugdíjba vonulását követően - dr. Szűcs Ildikó dácai háziorvos látta el heti 7,5 órában. Szeptembertől a doktornő teljes munkaidőben helyettesíti a mi körzetünket. November közepén sikeres háziorvostan szakvizsgát tett és egyeztetni fogunk a körzet esetleges átvételével kapcsolatban. A betegek és a Intézet részéről én is szeretném, ha a doktornőre hosszú távon tudnánk számítani.

A fogorvosi körzeteket illetően a betöltetlen körzetek sorsa megoldódott. A közfinanszírozott rendelések esetében az egy orvos egy rendelő/gép forma működik, tehát minden körzethez rendelőt kell biztosítani. Közös gép, eszközök használata nem szerencsés, vállalkozások esetében nem működik problémamentesen.

Az ügyeleti ellátást többé-kevésbé sikerült stabilizálni a külső szolgáltató bevonásával. Nem teljesen volt problémamentes az ellátás, főleg az elején. A különböző helyekről jött, eltérő mentalitással dolgozó orvosokhoz alkalmazkodni kellett.

Mindig kértem visszajelzést, többekkel én is találkoztam. Több olyan orvos is volt, aki nem megfelelően látta el a feladatot. Mindig szóltam a cégnek, azonban akiknél később is fennállt a

probléma, azok esetében kértem, hogy többet ne közvetítsék ki. Főleg a fiatal orvosok azok, akikkel jól lehetett dolgozni. Próbáltuk őket rávenni, hogy hozzánk jöjjenek, de voltak akik külföldre mentek, vagy befejezték az ügyeleti munkát. A Covid-19 járvány sem segített a helyzeten, nehezebben tudtak elszabadulni azok az orvosok, akik kórházban is dolgoztak. A cég erőteljes terjeszkedése miatt úgy látom, egyre nehezebben tudja megoldani a feladatot, pedig most már egyre kevesebb esetben kérjük a szolgáltatásukat. Az Intézet 2021-ben közvetlen szerződést kötött 2 olyan orvossal, - akivel mi is és a betegek is elégedettek voltak, és már csak nekünk ügyel - így az általa megadott hétvégekre vagy ünnepnapokra nem kell a cégtől a szolgáltatást kérni. Az Intézetnek kevesebbe kerül a kifizetendő díj, mint amit a cégnek fizetnénk, de az orvos többet kap, mintha közvetítőn keresztül dolgozna, az ügyeleti asszisztensek sem mondanak fel, és a betegek is elégedettek. Az egyre fogyó háziorvosok miatt viszont kevesebb orvost tudunk az ügyeletbe bevonni. Vannak akik rengeteg ügyeletet vállalnak, és vannak akik – a feladat-ellátási szerződésükben foglalt kötelezettségük ellenére – nem ügyelnek évek óta.

A hétvégi ügyeletet jellemzően nagyon terheltek, a gyerekek ellátása is itt csapódik le. Az esetek 70-80 %-a indokolatlan egyébként. Kérdés, hogy ezzel a létszámmal a járásközponti ügyeleti ellátási forma hogy fog boldogulni.

A veszélyhelyzet alatt a lakosság tájékoztatása is fontosnak bizonyult. 2020 márciustól létrehoztam egy hivatalos oldalt a facebookon - *Pápa Város Önkormányzatának Egészségügyi Alapellátási Intézete* - melyen azóta is folyamatosan megjelennek a legfontosabb információk (helyettesítések, betegségek, nyári szabadságok stb.). Ma már több mint 2000 fő követi az oldalt.

Többször hallani a betegek részéről, hogy nem elérhető a rendelő, nem működik a telefon. Valóban a telefonos bejelentkezéssel megváltozott az ellátás, leterheltek a vonalak, de szinte minden rendelőben van mobil, és adtak meg e-mail elérhetőséget is. Nem mindenhol dolgozik többet az orvos, de az asszisztensek igen. A megnövekedett esetszám miatt plusz adminisztrációs teher van. Több informatikai rendszer van nyitva egyszerre (Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér, Országos Informatikai Rendszer, a háziorvosi program), emellett történik még a recept felírás, táppénz ügyintézés, most influenzaoltás, valamint a telefonos ügyintézés és az e-mailek fogadása. Nem működik tökéletesen a betegellátás, és elmondható az is, hogy nem egyforma színvonalon nyújtanak ellátást. Nem könnyű a betegek helyzete sem. Vannak jogos panaszok, de az, hogy az egészségügyi ellátások még működnek, az azon dolgozók érdeme, akik sokszor a kötelező feladatokon felül többletmunkát vállalnak azért, hogy a szolgáltatások biztosítva legyenek.

Több helyen nagy küzdelmet vívunk az ellátás biztosításáért. Ennek mindkét oldal - az egészségügy és a betegek - az elszenvedője.

Végezetül szeretném megköszönni az Önkormányzat és a Képviselőtestület eddigi támogatását.

Pápa, 2022. november 23.

Ujváry Hajnalka
intézményvezető